

Θεολογικά Χρονικά

Συνέδρια – Ημερίδες – Συμπόσια

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

*«Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Παράδοση
στὰ κείμενα καὶ τὰ ἔργα
τῶν Πρωτεργατῶν τῆς Ἀνεξαρτησίας
τοῦ 1821»*

Τὸ Σάββατο 3 Ὀκτωβρίου πραγματοποιήθηκε τὸ Ζ' Θεολογικὸ Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἁγ. Βλασίου στὸ Πνευματικὸ τῆς Κέντρο μὲ γενικὸ θέμα: «Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Παράδοση στὰ κείμενα καὶ τὰ ἔργα τῶν Πρωτεργατῶν τῆς Ἀνεξαρτησίας τοῦ 1821», τὸ ὁποῖο ἐντάσσεται στὸ πλαίσιο τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπετείου τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση.

Τὴν ἑναρξὴ τοῦ Συνεδρίου κήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος, καὶ ὁ ἴδιος ἀνέγνωσε τὸ Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου πρὸς τὸ Συνέδριο.

Οἱ εἰσηγητὲς καὶ οἱ ἀντίστοιχες εἰσηγήσεις τους ἦταν οἱ ἑξῆς, μὲ τὴ σειρά πού παρουσιάστηκαν: α) Μιχαὴλ Τρίτος, Κοσμήτορας Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.: «Νεκτᾶριος Τέρπος: Πρόδρομος τοῦ ἁγ. Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ προπομπὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», β) Κωνσταντῖνος Χολέβας, Πολιτικὸς Ἐπιστήμων-Συγγραφέας: «Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ἐξ Οἰκονόμων», γ) Κωνσταντῖνος Κωτσιόπουλος, Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.: «Ἡ Ρωμαϊκὴ

πολιτικὴ ταυτότητα τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια», δ) Γιώργος Καραμπελιάς, Συγγραφέας-Πολιτικὸς ἀναλυτῆς: «Ὁ Κολοκοτρώνης, ἓνας διαρκῆς ὀρθόδοξος ἐπαναστάτης», ε) Διονύσιος Βαλαῆς, Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.: «Ἡ ἐκκλησιαστικὴ παράδοση καὶ τὸ ἔργο τοῦ Γιάννη Μακρυγιάννη», στ) Ἀπόστολος Ζορμπᾶς, Δρ. Φιλ.: «Ἡ Ὀρθόδοξη πίστη τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821 στὸ δημοτικὸ τραγούδι καὶ σὲ λιγότερο γνωστοὺς ἀπομνημονευματογράφους».

Σὲ γενικὲς γραμμὲς μελετήθηκε ἰδιαίτερω ἡ ἐκκλησιαστικὴ-ρωμαϊκὴ παράδοση τῶν συγχεκριμένων πρωταγωνιστῶν τῆς Ἐθνεγερσίας, πού ὅμως ἀπηχοῦν καὶ τὸ σύνολο τῶν πρωταγωνιστῶν, στοὺς ὁποίους χρωστᾶμε τὴν ἐλευθερία μας.

«Οἱ Νεομάρτυρες τοῦ Γένους»

Τὴν Πέμπτη 21 Ὀκτωβρίου πραγματοποιήθηκε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Λαρίσης Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο γιὰ τοὺς Νεομάρτυρες τοῦ Γένους μας. Τὸ συνέδριο ἐντασσόταν στὶς ἐκδηλώσεις πού διοργανώνει ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Λαρίσης καὶ Τυρνάβου, σὲ συνεργασία μὲ τὴν Περιφερειακὴ Ἐκπαίδευση, γιὰ τὴ συμπλήρωση τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἑναρξὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Στὴν ἐκδήλωση ὁμίλησαν ὁ Δρ. Ἰωάννης Πολέμης, Καθηγητῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς

Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, με θέμα: «Ὁ ἅγιος νεομάρτυς ὁ Ἰβηροσκητιώτης καὶ ἡ ἡσυχαστικὴ παράδοση τοῦ Ἁγίου Ὁρους», ὁ Δρ. Ἐμμανουὴλ Καραγεωργίουδης, Καθ. Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, με θέμα: «Τὰ ἀγιολογικὰ κείμενα καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἀξιοποίησή τους ἀπὸ τὸν Ἀθανάσιο Πάριο», ὁ Δρ. Εὐστάθιος Λιανός-Λιάντης, Ἐπίκουρος Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, με θέμα: «Ἐθνικὴ ἰδιοπροσωπεΐα καὶ μαρτύριο στὴν κολλυβαδικὴ γραμματεία» καὶ ὁ π. Ἰγνάτιος Μουρτζανός ἐκ μέρους τοῦ Δρ. Αλέξανδρου Ἀλεξάκη, Καθ. τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Παν. Ἰωαννίνων, με θέμα: «Ὁ ἅγιος νεομάρτυς Ἰωάννης Μονεμβασιώτης».

«Ἡ συμβολὴ τῆς Ἠπείρου στὸν ἱερὸ ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τοῦ 1821»

Διημερίδα με γενικὸ τίτλο: «Ἡ συμβολὴ τῆς Ἠπείρου στὸν ἱερὸ ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τοῦ 1821» διοργάνωσε ἡ Ἀνώτατη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀκαδημία Βελλᾶς Ἰωαννίνων με τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἔναρξή τοῦ ἐνδόξου καὶ πολυώδυνου ἀγῶνα τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας. Ἡ διημερίδα διεξήχθη κατὰ τὸ διήμερο 20-21 Ὀκτωβρίου 2021 διαδίκτυακὰ λόγω τῆς κατάστασης τῆς πανδημίας.

Ἀνάμεσα στοὺς ὁμιλητὲς ἦταν καὶ οἱ Καθηγητὲς τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης κ. Συμεὼν Πασχαλίδης καὶ Μιχαὴλ Τρίτος, καθὼς καὶ διακεκριμένοι ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι με ἐμπεριστατωμένες καὶ πρωτότυπες ἀνακοινώσεις κινήθηκαν στὶς τρεῖς καθορισμένες θεματικὲς ἐνότητες: οἱ Νεομάρτυρες καὶ ἡ προσφορά τους στὸ δοῦλο Γένος, Λόγιοι καὶ διδάσκαλοι τοῦ Γένους κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκο-

κρατίας καὶ σημαντικὰ γεγονότα καὶ πρόσωπα ἀγωνιστῶν τοῦ 1821 συνδεόμενα με τὴν Ἠπειρο.

Μέσα ἀπὸ τὶς ἐργασίες τῆς διημερίδας καὶ τὸν γόνιμο διάλογο ποὺ ἀναπτύχθηκε, φωτίσθηκαν πτυχὲς τῆς περιόδου ἐκείνης καὶ ἀναδείχθηκε ἡ συνεισφορά τῆς Ἠπείρου στὸν ἀγῶνα τῆς παλιγγενεσίας. Με τὸν τρόπο αὐτὸν ἡ ὑπεραιωνόβια Σχολὴ Βελλᾶς Ἰωαννίνων, ἡ ὁποία ἰδρύθηκε τὸ 1911, ἀπέδωσε τὴ δέουσα τιμὴ καὶ εὐγνωμοσύνη στὰ πρόσωπα ποὺ ἀγωνίστηκαν με κάθε τρόπο γιὰ τὴ διατήρηση καὶ καλλιέργεια τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐθνικῆς συνείδησης, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ γένους.

NOEMBΡΙΟΣ

*Τέταρτη Συνάντηση
τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς
γιὰ τὸν Διάλογο Ὁρθοδόξων
καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν τοῦ «Pro Oriente»*

Ἡ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὸν Διάλογο Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν τοῦ «Pro Oriente» πραγματοποίησε τὴν τέταρτη συνάντησή της στὸ Kardinal-König-Haus τῆς Βιέννης ἀπὸ τὶς 4 ἕως τὶς 7 Νοεμβρίου 2021. Σκοπὸς τῆς συνάντησης ἦταν ἡ ἐνημέρωση γιὰ τρεῖς δράσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ προωθοῦν τὴν προσέγγιση τῶν δύο χριστιανικῶν ὁμολογιῶν.

Ἡ ὁμάδα ἐργασίας «Θεραπεία τῆς μνήμης», ποὺ ἀσχολεῖται με εὐαίσθητα ἱστορικὰ θέματα τῶν σχέσεων μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν, ἐργάζεται πάνω σὲ συγκεκριμένα ζητήματα ποὺ ἀφοροῦν τὴ Μέση Ἀνατολή, τὰ Βαλκάνια καὶ τὴν Ἀνατολικὴ Εὐρώπη. Ἡ ὁμάδα ἐργασίας «Διασυνδέοντας τοὺς διαλόγους» σχεδιάζει μία βάση

δεδομένων σε διάφορες γλώσσες για την τεκμηρίωση των διαλόγων μεταξύ Ρωμαιοκαθολικών και Ὁρθόδοξων. Τέλος, ἡ ομάδα «Ἀποδοχή και Ἑμπνευση» ἔχει προτείνει διάφορες δράσεις πού στοχεύουν στή διευκόλυνση τῆς ἀποδοχῆς τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ διαλόγου ἀπό τις κατὰ τόπους Ἐκκλησίες ἀλλὰ και τὴν εὐρύτερη κοινωνία.

Στὴν ἔναρξη τῆς συνεδρίασης ἔλαβε χώρα μία δημόσια ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στὸ κείμενο ἐργασίας τῆς Κοινῆς Ὁμάδας Ἐργασίας «Ἅγιος Εἰρηναῖος» μὲ τίτλο: “Serving Communion: Re-thinking the Relationship between Primacy and Synodality” [Διακονώντας τὴν Κοινωνία: Ἐπανεξετάζοντας τὴ σχέση Πρωτείου και Συνοδικότητας], 2018. Ἡ συνάντηση ὑπῆρξε ἐπίσης εὐκαιρία προβληματισμοῦ ἀναφορικά μὲ τὴν οἰκουμενικὴ διάσταση τῆς διαδικασίας συνοδικῆς παρασκευῆς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν περίοδο 2021-2023 μὲ τίτλο: «Γιὰ μία Συνοδικὴ Ἐκκλησία: Κοινωνία, Συμμετοχὴ και Ἀποστολή» καθὼς και τὴν πιθανὴ συμβολὴ τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς σὲ αὐτήν.

Ἀνάμεσα στοὺς συνέδρους πού ἔλαβαν μέρος περιλαμβάνονταν ὁ Παντελῆς Καλαϊτζίδης, Διευθυντῆς τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου, ὁ Γιῶργος Βλαντῆς, Διευθυντῆς τοῦ Συμβουλίου Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν (ACK) τῆς Βαυαρίας και ἐπιστ. συνεργάτης τῆς Ἀκαδημίας και ἡ Κατερίνα Πεκριδου, Ἐκτελεστικὴ Γραμματέας γιὰ θέματα Θεολογικοῦ Διαλόγου, Ἐκκλησιολογίας, και Ἱεραποστολῆς τῆς Συνδιάσκεψης τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (CEC) και ἐπιστ. συνεργάτιδα τῆς Ἀκαδημίας.

Ἡ πέμπτη συνεδρίαση τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς θὰ πραγματοποιηθεῖ τὸν Νοέμβριο τοῦ 2022 στὴ Ρώμη. Στὸ μεταξύ, τὰ μέλη θὰ συνεχίσουν τις

δραστηριότητές τους στὶς ομάδες ἐργασίας. Ἡ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὸν διάλογο Ὁρθόδοξων και Ρωμαιοκαθολικῶν συνιστᾶ ἓνα *forum* ἄτυπου διαλόγου μεταξύ Ὁρθόδοξης και Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἰδρύματος «Pro Oriente». Ἰδρύθηκε τὸ 2018 και συγκεντρώνει ἐτησίως 16 Καθολικούς και Ὁρθόδοξους θεολόγους ἀπὸ διαφορετικὲς χώρες μὲ σκοπὸ νὰ παρουσιάσει προτάσεις στὸ «Pro Oriente» γιὰ τὴν προώθηση τῆς ὀρθόδοξης-καθολικῆς προσέγγισης.

«Ὁ Ρήγας και ὁ Νεοελληνικὸς Διαφωτισμὸς στὴ Θεσσαλία»

Μεταξὺ 5 και 6 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε τὸ διαδικτυακὸ Πανελλήνιο Ἐπιστημονικὸ συνέδριο στὸ πλαίσιο τῶν ἑορτασμῶν γιὰ τὰ 200 χρόνια ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση, μὲ τίτλο: «Ὁ Ρήγας και ὁ Νεοελληνικὸς Διαφωτισμὸς στὴ Θεσσαλία». Εἰδικότερα, τὸ Πανελλήνιο Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο ὀργανώθηκε ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Δημητριάδος & Ἄλμυροῦ, τὴν Περιφέρεια Θεσσαλίας – Περιφερειακὲς Ἐνότητες Μαγνησίας & Βορείων Σποράδων και τὸ Ἐργαστήριο Λαογραφία & Κοινωνικῆς Ἀνθρωπολογίας τοῦ Τμήματος Ἱστορίας και Ἐθνολογίας τοῦ Δημοκρίτειου Παν. Θράκης.

Ἡ θεματολογία τοῦ συνεδρίου ἐκτεινόταν σὲ δύο θεματικοὺς ἄξονες: Ὁ πρῶτος ἀφοροῦσε τὸ πνευματικὸ περιβάλλον τοῦ διαφωτισμοῦ, μὲ τὸ ὁποῖο συνδέθηκε ὁ Ρήγας, και ἡ διασύνδεσή του μὲ ἀξιόλογους Ἑλληνες λογίους τῆς ἐποχῆς. Ὁ δεῦτερος ἀφοροῦσε τοὺς

λόγιους και ιερομονάχους που συνδέθηκαν με τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό και την εκπαίδευση στη Θεσσαλία. Άλλωστε, η Θεσσαλία άνεδειξε πολλές προσωπικότητες και λόγιους την εποχή εκείνη όπως: ο Ρήγας Βελεστινλής, ο Άνθιμος Γάζης, ο Δανιήλ Φιλιππίδης, ο Κωνσταντίνος Κούμας, ο Γρηγόριος Κωνσταντᾶς, ο Διονύσιος Πύρρος, ο Στέφανος Δούγκας, ο Δημήτριος Άλεξαν-δρίδης, ο Ίωάννης Πέζαρος, ο Δημήτριος Γοβδελάς, ο Κωνσταντίνος Οικονόμος, ο Ίωάννης Οικονόμος Λογιώτατος, ο Χριστόφορος Περραιβός, ο Έπιφάνιος Δημητριάδης, ο Στέφανος Κομμητᾶς, ο Θεόκλητος Φαρμακίδης, ο Ζήσης Κάβρας, κ.ά.

Στις ανακοινώσεις του συνεδρίου συμμετείχαν μέλη Δ.Ε.Π. έλληνικών Πανεπιστημίων, έρευνητές και έρευνήτριες, μελετητές της τοπικής ιστορίας και εκπρόσωποι πνευματικών φορέων της Θεσσαλίας. Η ποικιλία και η έξακτίωση των θεματικών και των εισηγήσεων καλύψαν ένα μεγάλο κομμάτι της ιστορίας του διαφωτισμού στη Θεσσαλία και στο έργο του Ρήγα Βελεστινλή.

Το συνέδριο επίσης ήταν και η κατακλείδα των δράσεων και εκδηλώσεων του φορέα πολιτισμού «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του πολιτιστικού φορέα» στο πλαίσιο του θεματικού έτους: «Μάγνητες, 200 χρόνια από την Έπανάσταση του 1821», με άφορμή τις έπετειακές δράσεις που πραγματοποιούνται σε όλόκληρη την Ελλάδα για τα 200 Χρόνια από την Έλληνική Έπανάσταση του 1821.

*«Η Παλλιγγενεσία του Έθνους.
Τότε και σήμερα. 1821-2021»*

Η Έρα Ήπαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας Κρήτης διοργάνωσε την Πέμπτη

11 Νοεμβρίου και την Παρασκευή 12 Νοεμβρίου 2021 Έπιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Η Παλλιγγενεσία του Έθνους. Τότε και σήμερα. 1821-2021», με άφορμή την Έπέτειο των 200 έτων από την έναρξη της Έλληνικής Έπανάστασης. Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά, σεβόμενο τα υγειονομικά μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού.

Το Συνέδριο αναπτύχθηκε σε πέντε ένότητες. Μίλησαν εικοσιτρείς (23) εισηγητές, μεταξύ των οποίων ο Μητροπολίτης Άρκαλοχωρίου κ. Άνδρέας Νανάκης, ο Όμ. Καθηγ. της Θεολογικής Σχολής Άθηνων κ. Νικόλαος Τζιράκης, οί Καθηγητές του Παν. Κρήτης κ.κ. Νικόλαος Παπαδάκης, Νικόλαος Παπαδογιαννάκης και άλλοι διακεκριμένοι Καθηγητές Πανεπιστημίου και έπιστήμονες-μελετητές. Οί εργασίες του συνεδρίου ολοκληρώθηκαν και κατέληξαν στα παρακάτω συμπεράσματα: α) Η Έπανάσταση του '21 υπήρξε γεγονός έθνικό και διεθνές, διότι δημιούργησε το πρώτο έθνικό κράτος στα Βαλκάνια. β) Τους άγώνες του 1821 ένέπνεε η Όρθόδοξη πίστη και έπηρέασε την επανάσταση στον διάσπαρτο έλληνισμό των Βαλκανίων, της Μικρασιατικής χερσονήσου, αλλά και της Κύπρου. γ) Τον άπελευθερωτικό άγώνα στήριξαν με ήρωισμό και αυτοθυσία τα Μοναστήρια μας και ο ιερός Κλήρος, θυσιάζοντας στον βωμό της έλευθερίας τη ζωή τους και όλα τα υλικά αγαθά τους. δ) Οί Νεομάρτυρες και οί Έθνομάρτυρες με τις θυσίες τους, που έδράζονται στη βιωματική, άποκαλυπτική και εμπειρική πίστη, ένίσχυσαν την έν Χριστώ έλευθερία και το άγωνιστικό φρόνημα των άδελφών τους. ε) Στα Συντάγματα της Έπιδάουρου του 1821 και στους Άρμένους της Κρήτης το 1822, Έλληνες όρίζονται και όνομάζονται μόνον όσοι

είναι χριστιανοί. στ) Ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση, ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τῶν ἰδεολογικῶν ρευμάτων τῆς Δύσεως καὶ τοῦ Διαφωτισμοῦ, σηματοδοτεῖ τὸ τέλος τῶν αὐτοκρατοριῶν καὶ τὴν ἐνίσχυση καὶ ἐνδυνάμωση τοῦ ἐθνικοῦ-κρατικοῦ ἰδεώδους. ζ) Οἱ προσωπικότητες: τῶν ἱερομαρτύρων Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν Κυρίλλου Λουκάρεως καὶ Γρηγορίου Ε', τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Μελετίου Πηγά, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, ἀποδεικνύουν ἐπίσης τὴν ἀδιάρρηκτη σχέση τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὸ 1821. η) Τὸ Κρητικὸ 1821, παρ' ὅλες τὶς δυναμικὲς καὶ αἱματοβαμμένες ἐξεγέρσεις σὲ ὅλη τὴ Μεγαλόνησο, δὲν ὀδήγησε στὴν ἔνωση τῆς Κρήτης μὲ τὸ πρῶτο Ἑλληνικὸ Κράτος. θ) Οἱ μεγάλες ἐξεγέρσεις στὴν Κρήτη ἔδωσαν τὸ ἔναυσμα γιὰ τὴν ἐξύμνησή τους ἀπὸ τὴ λόγια ποίηση, ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ καὶ ἀπὸ τὸν δημοτικὸ ποιητικὸ λόγο τῆς κρητικῆς διαλέκτου, ὁ ὁποῖος ἀποτυπώνει καὶ τεκμηριώνει τὰ γεγονότα. Ἡ ἐνδεδειγμένη μελέτη τους θὰ διαφωτίσει ἀκόμη περισσότερο τὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς. ι) Γιὰ τὸ Συνέδριο, τὸ ζητούμενο εἶναι νὰ διαφυλαχθεῖ καὶ νὰ συνεχισθεῖ ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ πνευματικὴ παράδοση τῆς Ἑλλάδας, τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, σὲ ἕνα κόσμον ποὺ διαρκῶς μεταβάλλεται, καὶ μάλιστα ραγδαία, κατὰ τὸν 21ο αἰῶνα.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

«Ἐνας αἰῶνας

*Ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας στὴ Γαλλία:
Ἐπανερχόμενο χάος καὶ ὑποσχέσεις
ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητας»*

Τὸ διεθνὲς συνέδριο μὲ τίτλο: «Ἐνας αἰῶνας Ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας στὴ Γαλ-

λία: Ἐπανερχόμενο χάος καὶ ὑποσχέσεις ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητας» πραγματοποιήθηκε μὲ ἐπιτυχία στὸ Ὁρθόδοξο Ἰνστιτούτο τοῦ Ἁγίου Σεργίου, στὸ Παρίσι, στίς 3 καὶ 4 Δεκεμβρίου 2021.

Τὸ Συνέδριο, παίρνοντας ὡς ἀφορμὴ τὴν ἑκατονταετηρίδα ἀπὸ τὸν διορισμὸ τοῦ Μητροπολίτη Εὐλόγιου (1921) ὡς διαχειριστῆ τῶν Ρωσικῶν Ὁρθόδοξων ἑνοριῶν στὸ ἐξωτερικὸ ἀπὸ τὸν Πατριάρχη Μόσχας ἅγιο Τύχωνα, ἐπεχείρησε νὰ ἐπανεξετάσει τὸ ζήτημα τῆς παρουσίας τῶν Ὁρθόδοξων κοινοτήτων στὴ Γαλλία, τῆς ἔνταξής τους στὸ εὐρύτερο πολιτισμικὸ περιβάλλον καὶ τῶν ἀναζητήσεών τους γιὰ ἐνότητα μέσα ἀπὸ τὴν ἐθνικὴ καὶ πολιτισμικὴ πολυμορφία. Ἄν καὶ ἡ συνείδηση μίας ἐνιαίας τοπικῆς Ἐκκλησίας ἄρχισε νὰ ἀναδύεται πρὶν ἀπὸ πενήντα καὶ πλέον χρόνια, ἐπιτρέποντας τὴν ἴδρυση τῆς Συνέλευσης τῶν Ὁρθόδοξων Ἐπισκόπων τῆς Γαλλίας ὡς ὄργανο ἐπισκοπικῆς διαβούλευσης καὶ ἀντιπροσώπευσης τῶν Ὁρθόδοξων τῆς Γαλλίας, οἱ νέες μεταναστεύσεις Ὁρθόδοξων μετὰ ἀπὸ τὴν κατάρρευση τῆς σοβιετικῆς αὐτοκρατορίας τὸ 1991 ἀναζωογόνησαν τὸ αἶσθημα τῆς ἐθνικῆς «διασποράς». Στὴν πραγματικότητα, ὅλες οἱ Ὁρθόδοξες κοινότητες τῆς Γαλλίας παραμένουν ὀργανωμένες σὲ περισσότερο ἢ λιγότερο ἀνταγωνιστικὲς ἐπισκοπικὲς δικαιοδοσίες, ἀνάλογα μὲ τὶς αὐτοκέφαλες «μητέρες» Ἐκκλησίες, σύμφωνα μὲ μίαν λογικὴ ἐθνικῆς «διασποράς».

Τὸ συνέδριο, μετὰ ἀπὸ τὴ συζήτηση τῆς σχέσης ἐκκλησιαστικοῦ ἐθνικισμοῦ καὶ διασποράς, ἀνέλυσε τὴν ἱστορία τῆς ὀργάνωσης διαφορετικῶν κοινοτήτων καὶ τὶς ἀπόπειρες ἐνοποίησης, τὴν ἐκκλησιολογικὴ τεκμηρίωση τῆς ἀναζήτησης τῆς ἐνότητας καὶ τέλος τὶς προκλήσεις ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ μίαν καὶ ποικιλόμορφη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στὴ Γαλλία σήμερα.

Κεντρικός όμιλητής στο Συνέδριο ήταν ο διευθυντής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου, Δρ. Παντελής Καλαϊτζίδης, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «Ἐκκλησία, ἔθνος καὶ διασπορά: Μία θεολογική προσέγγιση». Ὁ Π. Καλαϊτζίδης, ἀφοῦ ἀξιολόγησε θεολογικά τὴ σχέση Ἐκκλησίας καὶ ἔθνος καὶ ἀναφέρθηκε στὸν ἐθνικισμὸ ὡς παράγοντα διαιρετικὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητας καὶ τῆς ἐκκλησιολογικῆς ἀρχῆς τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας, ἐπέσήμανε τὴ μετατόπιση τῆς ἔννοιας τῆς διασπορᾶς στὸν Ὁρθόδοξο κόσμο ἀπὸ τὴν ἐσχατολογικὴ (ὡς πρὸς τὴν ἄνω Ἰερουσαλήμ) στὴν ἱστοριοκεντρικὴ διάσταση (ὡς πρὸς τὸν τόπο καταγωγῆς καὶ τὴν ἐθνικὴ κοινότητα), ἐνῶ δὲν παρέλειψε νὰ ἀναφερθεῖ καὶ στὴν «παγίδα» τῶν «ἐθνικῶν ἐκκλησιῶν», καθὼς καὶ στίς ἐκκλησιολογικὲς συνέπειες τῶν ἐθνικῶν αὐτοκεφαλίων τοῦ 19ου καὶ 20οῦ αἰ., ποὺ ὑπὸ τὴν πίεση τῶν πραγμάτων ἀναγκάστηκε νὰ παραχωρήσει τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως.

*«Τὸ Ἅγιον Ὅρος στὰ χρόνια
τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης»*

Μὲ ἐπιτυχία καὶ μὲ μεγάλη συμμετοχὴ ὀλοκληρώθηκαν οἱ ἐργασίες τοῦ 11ου Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου τῆς Ἁγιορειτικῆς Ἑστίας μὲ θέμα: «Τὸ Ἅγιον Ὅρος στὰ χρόνια τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης», τὸ ὁποῖο διοργανώθηκε ἀπὸ τὴν Ἁγιορειτικὴ Ἑστία σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν καὶ ἐντάσσεται στὸ πρόγραμμα δράσεων καὶ ἐκδηλώσεων τῆς Ἁγιορειτικῆς Ἑστίας γιὰ τὸ τρέχον ἐπετειακὸ ἔτος ἐορτασμοῦ τῶν διακοσίων ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἔναρξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης.

Πρόκειται γιὰ τὴν ἐτήσια ἐπιστημονικὴ συνάντηση τοῦ φορέα, ἡ ὁποία ὑλοποιεῖται εἴτε μὲ τὴ μορφή τῶν ἐπιστημονικῶν συνεδρίων εἴτε μὲ τὴ μορφή τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργαστηρίων, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ὁποίων παρουσιάζονται ἐργασίες ποὺ ἀφοροῦν κάποια πτυχὴ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἁγ. Ὁρους. Τὸ ἐφετινὸ συνέδριο πραγματοποιήθηκε μὲ τὴ μέθοδο τῆς διαδικτυακῆς διεξαγωγῆς τὸ τριήμερο 10-12 Δεκεμβρίου, λόγω τῶν περιορισμῶν τῆς πανδημίας.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἐργασιῶν, παρουσιάσθηκαν ἀπὸ τοὺς εἰκοσιτρεῖς (23) συμμετέχοντες εισηγητὲς ἀνακοινώσεις ποὺ ἐντάσσονταν σὲ ἐνότητες ὅπως Ἱστορία-Δίκαιο, Ἀρχιτεκτονικὴ, Πνευματικὸς Βίος-Ἁγιολογία, Τέχνη, ἐνῶ κατατέθηκαν ἄγνωστες πτυχὲς τοῦ ἀγῶνα τῶν ἁγιορειτῶν πατέρων κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἐπαναστατικῶν χρόνων. Τὸ ὀπτικοακουστικὸ ὕλικὸ τῶν ἀνακοινώσεων τοῦ συνεδρίου, θὰ ἀναρτηθεῖ σύντομα στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἁγιορειτικῆς Ἑστίας, ἐνῶ ἡ κυκλοφορία τῆς ἔκδοσης τῶν Πρακτικῶν προγραμματίζεται γιὰ τὸ ἐπόμενο ἔτος.

*«Θεωρία καὶ Πράξη
τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης:
Ἡ μουσικὴ τυπογραφία
τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης:
200στὴ ἐπέτειος: 1820/21-2021»*

Τὸ Ἴδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διοργάνωσε κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τὴν 15ῃ ἕως τὴν 18ῃ Δεκεμβρίου 2021, τὸ –ἀνὰ τριετία συγκαλούμενο– Ἡ Μουσικολογικὸ καὶ Ψαλτικὸ Διεθνὲς Συνέδριο ὑπὸ τὸν τίτλο: «Θεωρία καὶ Πράξη τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης» (ICMP

2021) και με ειδικό θέμα: «Η μουσική τυπογραφία της Ψαλτικής Τέχνης 200στή επέτειος: 1820/21-2021».

Τὸ Συνέδριο πραγματοποιήθηκε ὑπὸ τὴν εὐλογία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου σὲ συνδιοργάνωση μὲ τὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ τὸ Τμῆμα Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Οἱ ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου διεξήχθησαν στὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (Μ. Βασιλείου 15, Ροῦφ) καὶ οἱ προγραμματισμένες ἐσπερινὲς ψαλτικὲς ἐκδηλώσεις στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν «Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου».

Στὶς ἐπιστημονικὲς ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου συμμετεῖχαν τριάντα ὀκτώ (38) σύνεδροι-ὀμιλητές, οἱ περισσότεροι μὲ φυσικὴ παρουσία καὶ κάποιοι ἐξ ἀποστάσεως μέσῳ τηλεδιασκέψεως λόγω τῆς πανδημίας, ἡ ὁποία ὅπως φαίνεται ἀπέτρεψε καὶ τὶς πολλὰς διεθνεῖς συμμετοχές. Πραγματοποιήθηκαν ὀκτὼ πρωινὲς καὶ δύο ἀπογευματινὲς συνεδρίες.

Τὸ Ἡ' Διεθνὲς Συνέδριο ἔκλεισε τὸ Σάββατο 18 Δεκεμβρίου μὲ τὴν Καταληκτῆρια, ἀποτιμητικὴ ὁμιλία τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ I.B.M. Καθηγητοῦ Γρηγορίου Στάθη, ὁ ὁποῖος ἀνήγγειλε κατὰ τὸ ἔθος τὸ θέμα τοῦ ἐπομένου Θ' Συνεδρίου μὲ τὰ ἀκόλουθα λόγια: «... ἔχοντες τὴ χαρὰ “πεπληρωμένη” καὶ ἀβλεφαρόκλειστη τὴν προσδοκία κάθε καλοῦ, μποροῦμε ν' ἀτενίζουμε “τὸ ὄμμα εἰς οὐρανόν” τοῦ ἐγγὺς μέλλοντος, στὸ τέλος μιᾶς τριετίας, τὸ σωτήριο ἐτος 2024, καὶ νὰ ἔχουμε καὶ ἐκεῖ τὴ χαρὰ καὶ τὴν τερπνότητα τῆς σύναξής μας “ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἄμα”, γιὰ τὸ Θ' Διεθνὲς Συνέδριο, Μουσικολογικὸ καὶ Ψαλτικὸ, “Θεωρία καὶ Πράξις τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης” καὶ εἰδικὴ θεματικὴ: “Σχολές/Σχολεῖα καὶ

Πρόγραμμα/Διδασκαλία τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς-Ψαλτικῆς Τέχνης”».

Δρ. Νικόλαος Κουρεμένος

*«Δημόσιες ἀνοικτὲς διαλέξεις
μὲ θέμα τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας
τοῦ Χριστοῦ»*

Τὸ Κέντρο Οἰκουμενικῶν, Ἱεραποστολικῶν καὶ Περιβαλλοντικῶν Μελετῶν (CEMES), σὲ συνεργασία μὲ τὸ Παν. τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης (USK), ὀργάνωσε ἀνοικτὲς δημόσιες διαλέξεις στὸ πλαίσιο τοῦ Μεταπτυχιακοῦ Προγράμματος: «Ὁρθόδοξη Οἰκουμενικὴ Θεολογία» (MOET) τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2021-2022 μὲ θέμα τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἐξετάζοντας τὴν περαιτέρω προσέγγιση τῆς Ἀνατολικῆς/καὶ Προχαλκηδόνειας Ὁρθοδοξίας μὲ τὸν Λατινικὸ καὶ Ἑλληνόρρυθμο Καθολικισμό.

Τὸ ἀγγλικὸ πρόγραμμα τῶν διαδικτυακῶν διαλέξεων ἀπὸ μέλη τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ MOET, καθὼς καὶ ἐπιλεγμένους ἐρευνητὲς τοῦ Ποντιφικοῦ Παν. τοῦ Ἁγ. Θωμᾶ (Angelicum), τῆς Οἰκουμενικῆς Μονῆς Bose, τῆς Ἀρχαίας Ἀνατολικῆς (Προχαλκηδόνειας) καὶ τῆς Οὐκρανικῆς Ἑλληνόρρυθμης Ἐκκλησίας, θὰ συνεχισθοῦν μέχρι τὰ μέσα τοῦ Ἰουνίου τοῦ 2022 στὶς 18:00-19:30 ὥρα Ἑλλάδος (16:00-17:30 GMT καὶ 08:00-9:30 ὥρα Καλιφόρνιας).

Παράλληλα μὲ αὐτὲς τὶς διαλέξεις, πάλι στὶς 18:00-19:30 ὥρα Ἑλλάδος (16:00-17:30 GMT καὶ 08:00-9:30 ὥρα Καλιφόρνιας), ἄρχισε καὶ τὸ ἐλληνικὸ τμῆμα τῶν διαλέξεων.

Ἀκολουθεῖ τὸ πρόγραμμα αὐτῶν τῶν ἀνοικτῶν διαλέξεων, στὶς συζητήσεις

των οποίων συμμετέχουν και δύο ακόμη έρευνήτες από τις διάφορες χριστιανικές παραδόσεις (έντός παρενθέσεων), με ελεύθερη πρόσβαση στο ευρύτερο κοινό με δυνατότητα αυτόματης μετάφρασης από το κανάλι YouTube του CEMES (https://www.youtube.com/channel/UCD_5mcv3Z82pYW8LFUkZEmw):

30.11.21: Καθ. π. Hyacinth Destivelle: «Από το Σχίσμα στην Περιορισμένη Κοινωνία. Η Εξέλιξη των Απόψεων της Καθολικής Εκκλησίας αναφορικά με την Εκκλησιαστική Διαίρεση». Συντονιστής: Όμ. Καθ. Πέτρος Βασιλειάδης. (Όμ. Καθ. Κ. Μ. George – Rev. Dr. Ihor Shaban).

07.12.21: Όμ. Καθ. Γρηγόριος Λαρεντζάκης: «Υπάρχει ‘κανονικό’ Σχίσμα Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως;» Συντονιστής: Όμ. Καθ. Πέτρος Βασιλειάδης (Αρχιεπ. Ιωάννης Σπιτέρης – Αρχιεπ. Δημήτριος Σαλάχας).

17.12.21: π. Georgy Kochetkov: «Πρόσωπο, Συνοδικότητα και Sobornost στην περι Προσώπου Διδασκαλία της Καινής Διαθήκης. Μία Νέα Προσέγγιση των Όρθοδοξο-Καθολικών Σχέσεων». Συντονιστής: Καθ. π. Hyacinth Destivelle (Όμ. Καθ. Πέτρος Βασιλειάδης – Δρ. Zoya Dachevskaya).

21.12.21: Αρχιεπίσκοπος των Καθολικών, Όμ. Καθ. Ιωάννης Σπιτέρης: «Αναζήτηση της Συνοδικότητας και το μέλλον του Όρθοδοξο-Καθολικού διαλόγου». Συντονιστής: Μητρ. Νιγηρίας Αλέξανδρος Γιαννίρης (Καθ. π. Αύγουστίνος Μπαϊρακτάρης – Όμ. Καθ. Κώστας Αγόρας).

07.1.22: Καθ. Δημήτριος Κεραμιδάς: «Ιστορικά Αίτια της Απόξενωσης ανάμεσα στην Όρθοδοξη και την Καθολική Εκκλησία». Συντονιστής: Καθ. π. Cristian Sonea (Καθ. Δημήτριος Σταματόπουλος – Δρ. Θεοδόσιος Κυριακίδης).

11.1.22: Όμ. Καθ. Γεώργιος Μαρτζέλος: «Προοπτικές για την Ένωση των Εκκλησιών: Όρθοδοξης, Καθολικής και Προχαλκηδονίων». Συντονιστής: Όμ. Καθ. Κ. Μ. George (Καθ. π. Αύγ. Μπαϊρακτάρης – Δρ. π. Adalberto Mainardi).

14.1.22: Δρ. Αλέξανδρος Παπαδερός: «Οι έμπειρίες προσέγγισης Ανατολικής Όρθοδοξίας – Δυτικού Χριστιανισμού σε κοινωνικά θέματα». Συντονιστής: Όμ. Καθ. Γρηγόριος Λαρεντζάκης (Καθ. Στυλιανός Τσομπανίδης – Καθ. π. Αύγουστίνος Μπαϊρακτάρης).

18.1.22: Όμ. Καθ. Μιλτιάδης Κωνσταντίνου: «Όρθοδοξοί και Καθολικοί σε Κοινά Μεταφραστικά Προγράμματα της Βίβλου». Συντονιστής: Δρ. π. Γεώργιος Άδამ (Καθ. Nicolas Abou Mrad – Δρ. Παύλος Βασιλειάδης).

21.1.22: Παναγιώτης Ανδριόπουλος: «Από τον έναγκαλισμό Πέτρου-Παύλου στον έναγκαλισμό Ανδρέου-Πέτρου». Συντονίστρια: Καθ. Αντωνία Κυριατζή (Αρχιεπ. Ιωάννης Σπιτέρης – Όμ. Καθ. Γρηγόριος Λαρεντζάκης).

25.1.22: Καθ. π. Cristian Sonea: «Κοινή Χριστιανική Μαρτυρία στην Ίεραποστολή Καθολικών και Όρθοδόξων». Συντονιστής: Καθ. Δημήτριος Κεραμιδάς (Δρ. π. Κοσμᾶς J. Njoroge Ngige – Δρ. π. Γρηγόριος Edwards).

28.1.22: Δρ. π. Ihor Shaban: «Οί Οικουμενικές Σχέσεις της Έλληνόρουθμης Καθολικής Εκκλησίας της Ουκρανίας». Συντονιστής: Καθ. π. Andriy Dudchenko (Όμ. Καθ. Πέτρος Βασιλειάδης – Όμ. Καθ. Γεώργιος Μαρτζέλος).

04.2.22: Όμ. Καθ. Κωνσταντίνος Αγόρας: «Έσχατολογία και προοπτικές Όρθοδοξο-Καθολικού διαλόγου». Συντονιστής: Καθ. Χριστόφορος Άρβανίτης (Αρχιεπ. Ιωάννης Σπιτέρης – Καθ. Σταύρος Γιαγκάζογλου).

11.2.22: Καθ. Πέτρος Παναγιωτόπουλος: «Ἡ Συνάντηση με τὴν Ἐπιστήμη Ὁρθοδόξων καὶ Καθολικῶν στὸ Παρελθὸν καὶ τὸ Παρόν», Συντονίστρια: Καθ. Νίκη Παπαγεωργίου (Καθ. Δημήτριος Σταματόπουλος – Καθ. Νικόλαος Δημητριάδης).

18.2.22: Καθ. Μητρ. Ἰαρίων Alfeyev: «Οἱ Προοπτικές τῶν Σχέσεων τῆς Ρωσικῆς με τὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία». Συντονιστής: Καθ. π. Hyacinth Destivelle (Καθ. π. Αὐγουστίνος Μπαϊρακτάρης – Μητρ. Borys Gudziak).

25.2.22: Ἀδελφὴ Δρ. Θεολογία Ἄδαμτζίλογλου: «Διακόνισσες στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν πρώτη χιλιετία, με εἰδικὴ ἀναφορὰ στὴν Ἁγ. Νόννα». Συντονίστρια: Καθ. Εὐαγγελία Ἀμοιρίδου (Δρ. Ἐλένη Κασσελοῦρη – Δρ. Σπυριδοῦλα Ἀθανασοπούλου-Κυπρίου).

01.3.22: Δρ. π. Γεώργιος Μπασσιούδης: «Ἡ Ἀναγέννηση τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Συμβολὴ τοῦ π. Ἀλεξάνδρου Σμέμαν στὴν Οἰκουμενικὴ Θεολογία». Συντονιστής: Καθ. π. Στυλιανὸς Μουξούρης (Ὁμότ. Καθ. Πέτρος Βασιλειάδης – Καθ. π. Daniel Galadza).

04.3.22: Μητρ. Καθ. Ἰωάννης Ζηζιούλας: «Εὐχαριστιακὴ/Βαπτισματικὴ Ἐκκλησιολογία καὶ οἱ Προοπτικὲς Εὐχαριστιακῆς Κοινωνίας Ὁρθοδόξων-Καθολικῶν». Συντονιστής: Καθ. π. Παντελεῆμον Μανουσάκης (Καθ. π. Κύριλλος Hovorun – Δρ. Adalberto Mainardi).

08.3.22: Ὁμότ. Καθ. Ivan Zhelev Dimitrov: «Οἰκουμενικὲς Σχέσεις Ὁρθοδόξων-Καθολικῶν στὴ Βουλγαρία». Συντονιστής: Καθ. Δημήτριος Πασσάκος (Καθ. Δημήτριος Σταματόπουλος – Καθ. Μόσχος Γκουτζιούδης).

11.3.22: Μητρ. Καθ. Νήφων Mihaita: «Οἰκουμενικὲς Σχέσεις Ὁρθοδόξων – Καθολικῶν στὴ Ρουμανικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία». Συντονιστής: Monsignor Piero

Coda (Ὁμότ. Καθ. Γεώργιος Μαρτζέλος – Καθ. π. Cristian Sonea)

15.3.22: Monsignor Piero Coda: «Τὸ Ὅραμα τῆς Ὁρθοδοξο-Καθολικῆς Συμφιλίωσης καὶ Ἐνότητας στὸν Πάπα Φραγκίσκο καὶ τὰ ἔργα τῆς Chiara». Συντονιστής: Καθ. π. Αὐγ. Μπαϊρακτάρης (Δρ. Ad. Mainardi – Καθ. Χρ. Τσιρώνης).

18.3.22: Καθ. Νίκη Παπαγεωργίου: «Μοντέλα γυναικείας Διακονίας στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ σὲ Ἀνατολὴ καὶ Δύση». Συντονίστρια: Δρ. Σπυριδοῦλα Ἀθανασοπούλου-Κυπρίου (Μαρία Κουτάτζη – Δρ. Νίκη Τσιρώνης).

22.3.22: Καθ. π. Αὐγουστίνος Μπαϊρακτάρης: «Τὸ Ὅραμα τῆς Ὁρθοδοξο-Καθολικῆς Συμφιλίωσης καὶ Ἐνότητας στὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη Βαρθολομαῖο καὶ τὰ ἔργα τῆς Chiara». Συντονιστής: Monsignor Piero Coda (Ὁμότ. Καθ. Γεώργιος Μαρτζέλος – Καθ. π. Δανιὴλ Galadza).

29.3.22: Καθ. Νικόλαος Δημητριάδης: «Τὸ Ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ Δημιουργία τοῦ Θεοῦ. Μία Οἰκουμενικὴ Εὐθύνη». Συντονιστής: Καθ. π. Ἰωάννης Χρυσανθῆς (Ἀρχιεπίσκοπος Καθ. Ἰὼβ Getcha – Καθ. π. Αὐγουστίνος Μπαϊρακτάρης).

01.4.22: Ἀρχιεπίσκοπος Καθ. Ἰὼβ Getcha: «Κοινὸς Ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα καὶ Χριστιανικὲς Σχέσεις Ἀνατολῆς – Δύσεως». Συντονιστής: Δρ. Odair Pedrose Mateus. (Μητρ. Καθ. Βασίλειος Καραγιάννης – Καθ. π. Δανιὴλ Galadza).

08.4.22: Καθ. Στυλιανὸς Τσομπανίδης: «Ἡ χαρὰ τοῦ Εὐαγγελίου’ τοῦ Πάπα Φραγκίσκου καὶ ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλὴ Σύνοδος». Συντονιστής: π. Ραφαὴλ Ogliari (Καθ. π. Αὐγουστίνος Μπαϊρακτάρης – Καθ. Νίκη Παπαγεωργίου).

12.4.22: Δρ. Ally Kateusz: «Εἰκόνες Γυναικῶν Διακόνων στὴν Τέχνη σὲ Ἀνατολὴ καὶ Δύση». Συντονίστρια: Δρ. Σπυριδοῦλα

Ἀθανασοπούλου-Κυπρίου (Δρ. Αἰκατερίνα Δροσιᾶ – Δρ. Ἐλένη Κασσελοῦρη).

15.4.22: Καθ. π. Στυλιανὸς Μουζούρης: «*Μνήσθητί μου, Κύριε*» Μνημόνευση Ὀνομάτων μὴ Ὀρθοδόξων στὸ Βυζαντινὸ Τυπικὸ τῆς Προσκομιδῆς». Συντονιστής: Καθ. π. Δανιὴλ Galadza (Ἀρχιεπ. Λάζαρος Puhalo – Δρ. π. Παῦλος Κουμαριανός).

29.4.22: Καθ. π. Κύριλλος Honorun: «Μετα-εκκλησιολογία καὶ ἡ Ἐπανεύωση τῶν Ἐκκλησιῶν, Ὀρθοδόξου καὶ Καθολικῆς». Συντονιστής: Δρ. Adalberto Mainardi (Ὁμότ. Καθ. Γεώργιος Μαρτζέλος – Καθ. π. Cristian Sonea).

06.5.22: Καθ. Δημήτριος Μόσχος: «Οἱ Ἱστορικοὶ καὶ Γεωπολιτικοὶ Παράγοντες τοῦ Ἑσχίσματος» Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως – Ἡ Νέα Περίοδος Οἰκουμεικῶν Σχέσεων». Συντονιστής: Δρ. Θεοδόσιος Κυριακίδης (Ὁμότ. Καθ. Πέτρος Βασιλειάδης – Καθ. Δημήτριος Σταματόπουλος).

10.5.22: Δρ. Σπυριδοῦλα Ἀθανασοπούλου-Κυπρίου: «Γυναικεῖος εἰρηνικὸς Ἀκτιβισμὸς καὶ Δημόσια Θεολογία σὲ Ἀνατολικὸ καὶ Δυτικὸ Χριστιανισμό». Συντονίστρια: Δρ. Αἰκατερίνα Δροσιᾶ (Καθ. Ἀντωνία Κυριατζῆ – Δρ. Ἐλένη Κασσελοῦρη).

13.5.22: Καθ. Παναγιώτης Ὑφαντῆς: «Καθολικοὶ Μάρτυρες στὴν Χριστιανικὴ Ἀνατολή». Συντονιστής: Καθ. π. Luca Bianchi (Καθ. Δημήτριος Μόσχος – Δρ. Θεοδόσιος Κυριακίδης).

20.5.22: Καρδινάλιος Kurt Koch: «Ἡ Διαδικασία Συνοδικότητος στὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ οἱ Προοπτικὲς Ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν Ρώμης – Κωνσταντινουπόλεως». Συντονιστής: Μητροπολίτης Καθ. Μακάριος Τηλλυρίδης (Ἀρχι-

επίσκοπος Καθ. Ἰὼβ Getcha – Ὁμότ. Καθ. Πέτρος Βασιλειάδης).

24.5.22: Δρ. π. Κοσμάς J. Njoroge Ngige: «Dialogue with African religious practices and the Orthodox-Catholic Relations». Συντονιστής: Δρ. π. Γρηγόριος Edwards (Μητρ. Ἀλέξανδρος Γιαννίρης – Καθ. Νικόλαος Δημητριάδης).

31.5.22: Δρ. π. Γρηγόριος Edwards: «Ὁμοιότητες καὶ Κοινὴ Χριστιανικὴ Μαρτυρία στὴν Ὀρθόδοξη καὶ Καθολικὴ Θεολογία τῆς Ἱεραποστολῆς». Συντονιστής: Δρ. π. Κοσμάς J. Njoroge Ngige (Καθ. Δημήτριος Κεραμιδάς – Δρ. π. Ihor Shaban).

10.6.22: Καθ. Σταῦρος Γιαγκάζογλου: «Ὁφεις τῆς Πνευματολογίας στὴν Ἀνατολικὴ καὶ τὴ Δυτικὴ Παράδοση. Ἡ Συμβολὴ τοῦ Yves Congar στὸν Διάλογο γιὰ τὴν Ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας». Συντονιστής: Ὁμότ. Καθ. Κώστας Ἀγόρας (Ἀρχιεπ. Ἰωάννης Σπιτέρης – Ἀρχιεπ. Δημήτριος Σαλάχας).

14.6.22: Ὁμότ. Καθηγητῆς K. M. George: «Σχέσεις Βυζαντινῆς καὶ Προ-Χαλκηδόνειας Ὀρθοδόξιας μὲ τὸν Λατινικὸ καὶ Ἑλληνόρρυθμο Καθολικισμό». Συντονιστής: Ὁμότ. Καθηγ. Γεώργιος Μαρτζέλος (Καθ. Νικόλαος Abou Mrad – Δρ. π. Adalberto Mainardi).

17.6.22: Καθ. Βασιλικὴ Σταθοκώστα: «Οἱ Σχέσεις Ὀρθοδόξων – Καθολικῶν στὴν Ἑλλάδα καὶ οἱ Προοπτικὲς Ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν». Συντονιστής: Ὁμότ. Καθηγητῆς Πέτρος Βασιλειάδης (Ἀρχιεπίσκοπος Θεόδωρος Κοντίδης – Ὁμότ. Καθ. Γεώργιος Μαρτζέλος).

Ὁμότ. Καθ. Πέτρος Βασιλειάδης